

แนวทางการจัดกิจกรรมนันทนาการตามความต้องการ ของบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ Recreation Activities Management Guidelines for Office of The Basic Education Commission Personnel

วิมลทิพย์ สมัญญามาตุเรศ และ พศ. ดร.สุชาติ กวีพรปฐมกุล
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมนันทนาการตามความต้องการของบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นบุคลากรที่ทำงานในสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน 400 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม และการสัมภาษณ์เชิงลึก นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า “ที” การทดสอบค่า “เอฟ” และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธี แอล เอส ดี กำหนดระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และนำผลการวิจัยมากำหนดแนวทางการจัดกิจกรรมนันทนาการตามความต้องการของบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการมากที่สุดสามอันดับ ในกิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวทัศนศึกษา กิจกรรมนันทนาการประเภทพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ และกิจกรรมนันทนาการประเภทจิตใจและความสุขสงบ ตามลำดับ โดยสามารถสรุปแนวทางการจัดกิจกรรมนันทนาการตามความต้องการของบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวง ศึกษาธิการ ได้เป็น 4 ด้านดังนี้

1. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ควรมีการจัดผู้นำกิจกรรมนันทนาการในสำนักงานโดยผู้นำนันทนาการนั้นควรมีความรู้ความสามารถ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ใช้บริการ และมีความกระตือรือร้นในการให้บริการ ซึ่งอาจมีการว่าจ้างผู้นำนันทนาการที่มีประสบการณ์เพื่อเป็นนักนันทนาการในหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบในการจัดกิจกรรมนันทนาการทั้งหมด

2. ด้านการจัดการและดำเนินงาน ควรมีการจัดกิจกรรมนันทนาการ และสิ่งอำนวยความสะดวกมากขึ้น กำหนดระยะเวลาที่เปิดให้บริการในเวลาที่เหมาะสม มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมนันทนาการ

มีการจัดแบ่งพื้นที่เพื่อการบริการภายในสำนักงาน และตั้งหน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการจัดกิจกรรมนันทนาการโดยเฉพาะ

3. ด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก ควรมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการทำกิจกรรมนันทนาการ โดยจัดสถานที่แยกเฉพาะ และจัดวัสดุอุปกรณ์ให้มีความทันสมัย เหมาะสมปลอดภัย เพื่อดึงดูดให้บุคลากรเข้าไปใช้บริการ นอกจากนี้ยังควรมีการจัดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ให้เพียงพอกับความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรด้วย

4. ด้านการเงินและงบประมาณ ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนกิจกรรมนันทนาการให้บุคลากรได้เลือกทำกิจกรรมนันทนาการตามที่ตนสนใจเพื่อพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม

คำสำคัญ : แนวทาง/การจัดกิจกรรมนันทนาการ/ความต้องการของบุคลากร/สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

Abstract

The purpose of this research was to find recreation activities management guidelines for office of the basic education commission personnel. A sample group was 400 basic education commission personnel, Ministry of Education, whom was acquired by accidental random sampling. The questionnaire and in-depth interview were used as survey tools for collecting data. Data were statistically analyzed in terms of means, standard deviations, t-test and one-way ANOVA (F-test). After initial analysis, LSD was also used to determine the significance difference between means. The level of significant was at .05 and results were used for setting up the recreation activities management guidelines for office of the basic education commission personnel.

The results found that tourism and travelling, Health Related fitness and Mental Development were three most needed recreation activities, respectively. The recreation activities management guidelines for office of the basic education commission personnel can conclude in four parts as follows:

1. Service staff: knowledge and ability recreation leaders should be provided for the office of the basic education commission personnel and the recreation leaders should be good in human relations and enthusiastic in service. The office of the basic education should hire the experience recreation leader to become permanent recreation officers in the office of the basic education that responsible for manage all of the recreation activities.

2. Management and operation: The office of the basic education should provide more recreation activities and recreation facilities, set the suitable operating time for recreation services, promoting the recreation activities, divide the area in the office of the basic education for recreation service and set up the recreation authority department in the office of the basic education.

3. Place and facilities: The office of the basic education should provide facilities for recreation activities by divide the area in the office of the basic education for recreation services, provide modern suitable and safety facilities for attracting the office of the basic education commission personnel and provide adequacy recreation facilities for demand of personnel.

4. Financial and budgeting: The office of the basic education should support the budgeting for personnel to choose the recreation activities by their own interest.

Keywords : Recreation Activities/Management/Guidelines/The Basic Education Commission/Personnel

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

มนุษย์เป็นทรัพยากรที่สำคัญ และมีคุณภาพ อันหมายถึง ประเทศชาติจะสามารถอยู่รอดมั่นคง และมีความเจริญก้าวหน้าไปได้โดยง่ายนั้น การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรในชาติจึงเป็น สิ่งจำเป็นที่จักต้องพัฒนาทั้งทางด้านร่างกาย สติ ปัญญา ความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม และวัฒนธรรม (Vasee, 1997) กล่าวว่าการมี ประชากรที่มีคุณภาพย่อมสามารถสร้างความเจริญ ให้แก่ชาติ และทำให้เกิดการพัฒนาอย่างมีคุณภาพ ได้เป็นอย่างดี อีกทั้งการที่พลเมืองมีสมรรถภาพ ทางกายและจิตนั้น จะเป็นประโยชน์และมีคุณค่า ต่อการพัฒนาประเทศได้เป็นเลิศ ดังนั้นตราบใดที่ เราเพิกเฉย ปล่อยให้พลเมืองอ่อนแอ สุขภาพ เสื่อมโทรมทั้งกายและจิตใจแล้ว เมื่อนั้นก็บั่นทอน ความสามารถของเราที่จะต้องต่อสู้กับสิ่งต่างๆ ที่ กำลังเผชิญอยู่

ในช่วงศตวรรษที่ผ่านมา สังคมไทยได้ เปลี่ยนแปลงจากสังคมเกษตรกรรมไปสู่สังคม อุตสาหกรรมใหม่อย่างรวดเร็ว แรงงานจากชนบท ย้ายเข้าสู่เมืองที่ก่อให้เกิดชุมชนแออัด ทำให้เกิด ปัญหาการให้บริการสวัสดิการต่างๆ ไม่ทันและ ไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชากร ปัญหา การขยายตัวด้านสินค้าและราคา ปัญหาสภาวะ มลพิษของสิ่งแวดล้อมปัญหาการจราจร สังคมยุค ใหม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิต เช่น เร่งรีบ แข่งขัน ขาดระเบียบวินัย แนวคิด และค่านิยมเปลี่ยนแปลง มีผลทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรม ของสังคม (Karnjanakit, 2001) ซึ่งแน่นอนว่า สภาพปัญหาเหล่านี้ย่อมจะมีแต่ความตกต่ำและ กลายเป็นสังคมที่พิการได้ในที่สุด และคนที่อาศัย อยู่ในสังคมเช่นนี้ย่อมจะมีแต่ความเครียด

ในแง่ของคุณภาพชีวิตของคนในสภาพแวดล้อมของสังคมไทยที่ก้าวเข้าสู่ยุคอุตสาหกรรมใหม่ ทำให้บุคคลต้องการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิตให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพ รัฐบาลในฐานะองค์กรของรัฐที่มีส่วนในการรับผิดชอบในการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี จึงให้ความสำคัญโดยกำหนดแนวทางและนโยบายที่จะมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทยไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมตั้งแต่ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2519-2523) จนมาถึงฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ซึ่งได้อธิบายความหมายของคุณภาพชีวิตโดยสรุปคือ หมายถึง การพัฒนาคุณภาพของประชาชนทั้งทางร่างกาย สติปัญญา ความรู้ ความคิด ความสามารถ คุณธรรม และวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านอาชีพและจิตใจเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง เป็นการพัฒนาคุณภาพของคนในทุกๆ ด้านทุกๆ ขั้นตอนและระดับวัยของชีวิต เพื่อให้ได้มาซึ่งการดำรงชีวิตในสังคมที่ดีขึ้น

รัฐบาลจึงได้มอบหมายให้องค์กรของรัฐที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบทำงานอย่างจริงจังจึงกล่าวได้ว่า องค์กรประกอบในแง่ของคุณภาพชีวิต ถ้าพิจารณาโดยถ่องแท้แล้ว จะหาจากกิจกรรมนันทนาการได้เป็นส่วนใหญ่ ซึ่ง เคร้าส์ (Kraus, 1984) ยืนยันในงานวิจัยสำรวจความคิดเห็นของคนอเมริกัน เกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการที่มีส่วนพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลและสังคม โดยเสนอเป็นเปอร์เซ็นต์ที่กิจกรรมนันทนาการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต ดังนี้

1. การยอมรับตนเองและผู้อื่น 54%
2. ความสัมฤทธิ์ผล 59%
3. สุขภาพกาย 58%
4. ความรักความเข้าใจ 61%

5. อีรภาพบุคคลและสังคม 71%
6. การมีส่วนร่วมเกี่ยวข้องกับกลุ่ม 63%
7. ส่งเสริมสถานภาพ 50%
8. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ 50%

จรวยพร ธรณินทร์ (Thorranint, 1990)

ได้ให้ความสำคัญในเรื่องคุณภาพชีวิตว่า การกีฬาและนันทนาการสามารถพัฒนาคุณภาพได้ในด้านสุขภาพ บุคลิกภาพ และลักษณะนิสัย และช่วยพัฒนาเยาวชนและเด็กได้ดังนี้ 1. สามารถแก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ 2. มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ 3. มีค่านิยมที่ดี 4. มีเหตุผลเชิงจริยธรรม 5. มีความเข้าใจในพฤติกรรมของมนุษย์ 6. มีสุขภาพและสมรรถภาพที่ดี 7. มีความคาดหวังในอนาคต ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าการพัฒนาคนหรือทรัพยากรมนุษย์ให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องดำเนินงานทั้งทางด้านสุขภาพและการศึกษาควบคู่กันไป โดยจะต้องพัฒนาปัจจัยองค์ประกอบของบุคลิกภาพหลายด้านพร้อมกัน คือ ด้านร่างกาย สังคมและสติปัญญา โดยอาศัยกิจกรรมนันทนาการเป็นสื่อในการพัฒนา

กิจกรรมนันทนาการเป็นกิจกรรมที่คนส่วนใหญ่ปฏิบัติกันในเวลาว่างซึ่งเป็นเวลาที่อิสระจากการงานประจำ และประกอบกิจวัตรประจำวันต่างๆ การที่บุคคลได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมนันทนาการนั้นจะทำให้เกิดความสุขสนุกสนาน เพลิดเพลิน ได้ผ่อนคลายความตึงเครียดช่วยให้มีบุคลิกภาพที่ดี มีสุขภาพอนามัยสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ มีโอกาสแสดงความสามารถพิเศษ เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความอิสระและก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ด้วยเหตุที่กิจกรรมนันทนาการเป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาบุคคลทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคมให้สมบูรณ์มีประสิทธิภาพในการประกอบกิจการงาน

เพื่อดำรงชีวิตในสังคมและเพิ่มสมรรถภาพของกำลังคนในการพัฒนาประเทศ เมื่อความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการในปัจจุบันมีมากขึ้น ความต้องการกิจกรรมนันทนาการของประชาชน นักเรียน นิสิตนักศึกษา ตลอดทั้งหน่วยงานต่างๆ ของรัฐทั่วประเทศย่อมมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นหน่วยงานและองค์กรหนึ่งของรัฐบาลที่มีการพัฒนาในทุกๆ ด้าน รวมไปถึงบุคลากรที่มีเพิ่มมากขึ้นและบุคลากรเหล่านั้น ต่างก็มีหน้าที่และการดำเนินชีวิตทั้งในที่ทำงานและส่วนตัวที่แตกต่างกัน ย่อมเป็นผลให้บุคลากร ที่มีเวลาว่างที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของแต่ละบุคคลนั้นแตกต่างกันออกไป ดังนั้นจึงเป็นปัญหว่าบุคลากรเหล่านั้นมีความต้องการในการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการประเภทใด มากน้อยเพียงใด อย่างไร เพื่อที่จะได้มีการบริการกิจกรรมนันทนาการให้กับบุคลากรอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อให้เกิดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล หมู่คณะ ได้พบปะ แลกเปลี่ยนพูดคุยซึ่งจะก่อให้เกิดความรักความเข้าใจ อีกทั้งยังส่งผลโดยตรงต่อการทำงานร่วมกันในองค์กรให้ดียิ่งขึ้น อันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและประเทศชาติทั้งสิ้น

ผู้วิจัยได้เห็นความสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมนันทนาการที่มีต่อบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ศึกษาเรื่องความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เพราะผลการศึกษาคือจะเป็นประโยชน์ต่อบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยส่วนตัว และการมีชีวิตความเป็น

อยู่ที่มีความสุขในสังคมตลอดทั้งเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องในการที่จะนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการจัดโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและประชาสัมพันธ์จัดดำเนินการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรให้เกิดผลดีมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมนันทนาการตามความต้องการของบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มบุคลากรสายปฏิบัติการของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ โดยใช้สูตรการคำนวณของ ยามาเน่ (Yamane, 1973) ได้จำนวน 400 คน แทนค่าสูตรได้ดังนี้

$$n = N / [1 + N (e)^2]$$

เมื่อ n แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N แทน ขนาดของประชากร

e แทน ความคลาดเคลื่อนที่ของประชากรที่ยอมรับได้ที่ระดับ 0.05

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าสูตร } n &= 1,323 / [1 + 1,323 (0.05)^2] \\ &= 307 \end{aligned}$$

แต่ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างเป็น 405 คน แบ่งออกดังนี้

1. บุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้ชายจำนวน 200 คน

2. บุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เป็นผู้หญิงจำนวน 200 คน

3. บุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มผู้บริหารระดับสูง ผู้บริหาร ข้าราชการระดับชำนาญการ และข้าราชการระดับปฏิบัติการ และลูกจ้างประจำ จำนวน 5 คน เพื่อทำการสัมภาษณ์

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังต่อไปนี้

1) แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2) แบบสอบถามความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และการหาค่าร้อยละ (Percentage) นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

3) แบบสอบถามทรัพยากรในการจัดการตามความต้องการกิจกรรมนันทนาการ นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

4) เปรียบเทียบความแตกต่างของความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จำแนกตามเพศ ใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าที (t-test) และจำแนกตามรายได้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance: ANOVA) เพื่อวิเคราะห์ความแตกต่างของตัวแปรเป็นรายกลุ่ม กรณีพบค่าความแตกต่างเป็นรายกลุ่ม ผู้วิจัยจะวิเคราะห์ความแตกต่างนั้นเป็นรายคู่ด้วยวิธี LSD และจำแนกตามเพศ ใช้การวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยค่าที (t-test) โดยในการทดสอบความมีนัยสำคัญทางสถิติ การวิจัยกำหนดไว้ที่ระดับ .05 และในส่วนของการความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ลักษณะคำถามแบบปลายเปิดใช้การวิเคราะห์ความถี่ของความคิดเห็นในประเด็นที่เหมือนกันหรือสอดคล้องกัน นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นรายข้อพร้อมความถี่

2. ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ซึ่งมีลักษณะเป็นความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ ใช้การถอดความและวิเคราะห์ความถี่ของความคิดเห็นในประเด็นที่เหมือนกันหรือสอดคล้องกัน นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็นรายข้อพร้อมความถี่

ผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่องแนวทางการจัดกิจกรรมนันทนาการตามความต้องการของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม N = 400	ร้อยละ
เพศ	ชาย	200	50
	หญิง	200	50
อายุ	ต่ำกว่า 30 ปี	82	20.50
	31-40 ปี	80	20.80
	41-50 ปี	146	36.50
	51 ปี ขึ้นไป	92	23.00
ตำแหน่ง	ลูกจ้างชั่วคราว	51	12.75
	ลูกจ้างประจำ	81	20.25
	ข้าราชการ	268	67
	51 ปี ขึ้นไป	92	23.00
สถานภาพ	โสด	192	48
	สมรส	168	42
	หม้าย	17	4.25
	หย่าร้าง	23	5.75
รายได้ต่อเดือน	ต่ำกว่า 10,000 บาท	45	11.25
	10,001-20,000 บาท	137	34.25
	20,001-30,000 บาท	130	32.50
	30,001-40,000 บาท	73	18.25
	40,001-50,000 บาท	7	1.75
	50,001 บาท ขึ้นไป	8	2.00
การศึกษา	ต่ำกว่า ปวส.	34	8.50
	ปวส.	40	10.00
	ปริญญาตรี	234	58.50
	ปริญญาโท	76	19.00
	ปริญญาเอก	10	2.50
	อื่นๆ	6	1.50
ที่พักอาศัย	กรุงเทพฯ	226	66.50
	ปริมณฑล	125	31.25
	ต่างจังหวัด	9	2.25

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50 และเป็นเพศหญิง จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 36.50 รองลงมา ตำแหน่งเป็นข้าราชการ จำนวน

268 คน คิดเป็นร้อยละ 67 มีสถานภาพโสด จำนวน 192 คน คิดเป็นร้อยละ 48 มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท จำนวน 137 คน มีระดับการศึกษา ในระดับปริญญาตรี จำนวน 234 คน คิดเป็นร้อยละ 58.50 มีที่พักอาศัยปัจจุบัน อยู่กรุงเทพฯ จำนวน 226 คน คิดเป็นร้อยละ 66.50

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ

กิจกรรมนันทนาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการ
กิจกรรมนันทนาการประเภทเกมกีฬาและกีฬาเพื่อการแข่งขัน	3.38	1.06	ปานกลาง
กิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรม	3.22	0.99	ปานกลาง
กิจกรรมนันทนาการเดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ	3.23	1.06	ปานกลาง
กิจกรรมนันทนาการละคร	2.76	1.01	ปานกลาง
กิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก	3.55	0.96	มาก
กิจกรรมนันทนาการดนตรีและร้องเพลง	3.46	1.07	มาก
กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งนอกเมือง	3.21	1.10	ปานกลาง
กิจกรรมนันทนาการทางสังคม	3.26	0.95	ปานกลาง
กิจกรรมนันทนาการพิเศษ	3.13	0.97	ปานกลาง
กิจกรรมนันทนาการวรรณกรรม (อ่าน พูด เขียน)	3.11	1.01	ปานกลาง
กิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร	3.26	1.00	ปานกลาง
กิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวทัศนศึกษา	3.85	1.09	มาก
กิจกรรมนันทนาการประเภทกลุ่มสัมพันธ์มนุษยสัมพันธ์	3.60	0.91	มาก
กิจกรรมนันทนาการประเภจิตใจ และความสุขสงบ	3.75	1.01	มาก
กิจกรรมนันทนาการประเภทพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ	3.81	1.07	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีระดับความต้องการกิจกรรมนันทนาการ อยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้น ประเด็นกิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก กิจกรรมนันทนาการดนตรีและร้องเพลง กิจกรรมนันทนาการ

ท่องเที่ยวทัศนศึกษา กิจกรรมนันทนาการประเภทกลุ่มสัมพันธ์มนุษยสัมพันธ์ กิจกรรมนันทนาการประเภจิตใจ และความสุขสงบ กิจกรรมนันทนาการประเภทพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ อยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความความต้องการกิจกรรมนันทนาการระหว่างช่วงอายุ

ความต้องการกิจกรรมนันทนาการ	เพศ (n = 400)				t	P
	ชาย		หญิง			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
กิจกรรมนันทนาการประเภทเกมกีฬาและกีฬา เพื่อการแข่งขัน	3.56	1.092	3.21	.999	3.392	.015
กิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปหัตถกรรม	3.20	1.011	3.25	.976	-.554	.994
กิจกรรมนันทนาการเดินร่ำและกิจกรรมเข้า จังหวะ	3.19	1.118	3.26	1.009	-.657	.196
กิจกรรมนันทนาการละคร	2.76	.999	2.76	1.030	.049	.173
กิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก	3.55	.955	3.55	.986	.000	.578
กิจกรรมนันทนาการดนตรีและร้องเพลง	3.53	1.079	3.40	1.060	1.262	.888
กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งนอกเมือง	3.33	1.138	3.10	1.059	2.092	.025
กิจกรรมนันทนาการทางสังคม	3.33	1.027	3.19	.874	1.468*	.004
กิจกรรมนันทนาการพิเศษ	3.21	.953	3.05	.994	1.644	.732
กิจกรรมนันทนาการวรรณกรรม (อ่าน พูด เขียน)	3.14	1.045	3.09	.986	.492	.294
กิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร	3.31	1.052	3.21	.953	.996*	.022
กิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวทัศนศึกษา	3.89	1.113	3.82	1.088	.591	.618
กิจกรรมนันทนาการประเภทกลุ่มสัมพันธ์ มนุษย์สัมพันธ์	3.64	.920	3.57	.916	.708	.881
กิจกรรมนันทนาการประเภทจิตใจ และความ สุขสงบ	3.71	1.030	3.79	.990	-.792	.351
กิจกรรมนันทนาการประเภทพัฒนาสุขภาพ และสมรรถภาพ	3.81	1.078	3.82	1.080	-.093	.962

* P < 0.05

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย และเพศหญิง มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัย

สำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในประเด็นกิจกรรมนันทนาการทางสังคม และกิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความความต้องการกิจกรรมนันทนาการระหว่างช่วงอายุ

กิจกรรมนันทนาการ	อายุ (n = 400)								F	P
	< 30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		> 51 ปี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
เกมกีฬาและกีฬา เพื่อการแข่งขัน	3.62	1.16	3.55	1.01	3.25	1.03	3.24	1.02	3.48*	0.02
ประเภศิลปหัตถกรรม	3.15	1.04	3.20	1.04	3.22	1.01	3.32	0.88	0.44	0.72
เดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ	3.27	1.07	3.19	1.23	3.19	0.96	3.27	1.07	0.18	0.91
ละคร	2.94	1.01	2.83	0.99	2.67	0.98	2.67	1.08	1.56	0.20
งานอดิเรก	3.55	1.02	3.66	0.97	3.49	0.96	3.54	0.94	0.53	0.66
ดนตรีและร้องเพลง	3.45	1.09	3.81	0.99	3.34	1.02	3.37	1.15	3.85*	0.01
กลางแจ้งนอกเมือง	3.49	1.03	3.23	1.19	3.12	1.03	3.10	1.18	2.43	0.07
นันทนาการทางสังคม	3.54	0.89	3.30	1.01	3.07	0.95	3.26	0.91	4.40*	0.00
นันทนาการพิเศษ	3.40	0.97	3.03	0.94	3.00	0.93	3.16	1.04	3.40*	0.02
นันทนาการวรรณกรรม (อ่าน พุด เขียน)	3.43	0.99	3.16	0.97	2.97	1.00	3.00	1.05	4.08*	0.01
นันทนาการบริการอาสาสมัคร	3.50	1.11	3.40	0.99	3.11	0.97	3.14	0.92	3.67*	0.01
ท่องเที่ยวทัศนศึกษา	3.91	1.07	3.95	1.03	3.76	1.13	3.86	1.13	0.64	0.59
กลุ่มสัมพันธ์มนุษยสัมพันธ์	3.71	0.91	3.69	0.89	3.49	0.88	3.62	0.99	1.38	0.25
ประเภทจิตใจ และความสุข สงบ	3.76	1.01	3.85	0.94	3.66	1.04	3.79	1.02	0.67	0.57
ประเภทพัฒนาสุขภาพและ สมรรถภาพ	3.76	1.10	3.98	0.95	3.77	1.09	3.77	1.15	0.78	0.50

* $P < 0.05$ ($F_{0.05, 396} = 2.627$)

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในกิจกรรมนันทนาการประเภทเกมกีฬาและกีฬาเพื่อการแข่งขัน

แข่งขัน กิจกรรมนันทนาการดนตรีและร้องเพลง กิจกรรมนันทนาการทางสังคม กิจกรรมนันทนาการพิเศษ กิจกรรมนันทนาการวรรณกรรม (อ่าน พุด เขียน) และกิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการเปรียบเทียบความความต้องการกิจกรรมนันทนาการระหว่างตำแหน่ง

กิจกรรมนันทนาการ	อายุ (n = 400)								F	P
	< 30 ปี		31-40 ปี		41-50 ปี		> 51 ปี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
กิจกรรมนันทนาการประเภทเกมกีฬาและกีฬา เพื่อการแข่งขัน	3.62	1.16	3.55	1.01	3.25	1.03	3.24	1.02	3.48*	0.02
กิจกรรมนันทนาการประเภทศิลปะหัตถกรรม	3.15	1.04	3.20	1.04	3.22	1.01	3.32	0.88	0.44	0.72
กิจกรรมนันทนาการเดินร่ำและกิจกรรมเข้าจังหวะ	3.27	1.07	3.19	1.23	3.19	0.96	3.27	1.07	0.18	0.91
กิจกรรมนันทนาการละคร	2.94	1.01	2.83	0.99	2.67	0.98	2.67	1.08	1.56	0.20
กิจกรรมนันทนาการงานอดิเรก	3.55	1.02	3.66	0.97	3.49	0.96	3.54	0.94	0.53	0.66
กิจกรรมนันทนาการดนตรีและร้องเพลง	3.45	1.09	3.81	0.99	3.34	1.02	3.37	1.15	3.85*	0.01
กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งนอกเมือง	3.49	1.03	3.23	1.19	3.12	1.03	3.10	1.18	2.43	0.07
กิจกรรมนันทนาการทางสังคม	3.54	0.89	3.30	1.01	3.07	0.95	3.26	0.91	4.40*	0.00
กิจกรรมนันทนาการพิเศษ	3.40	0.97	3.03	0.94	3.00	0.93	3.16	1.04	3.40	0.02
กิจกรรมนันทนาการวรรณกรรม (อ่าน พูด เขียน)	3.43	0.99	3.16	0.97	2.97	1.00	3.00	1.05	4.08*	0.01
กิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร	3.50	1.11	3.40	0.99	3.11	0.97	3.14	0.92	3.67*	0.01
กิจกรรมนันทนาการท่องเที่ยวทัศนศึกษา	3.91	1.07	3.95	1.03	3.76	1.13	3.86	1.13	0.64	0.59
กิจกรรมนันทนาการประเภทกลุ่มสัมพันธ์ มนุษย์สัมพันธ์	3.71	0.91	3.69	0.89	3.49	0.88	3.62	0.99	1.38	0.25
กิจกรรมนันทนาการประเภทจิตใจ และความสุขสงบ	3.76	1.01	3.85	0.94	3.66	1.04	3.79	1.02	0.67	0.57
กิจกรรมนันทนาการประเภทพัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ	3.76	1.10	3.98	0.95	3.77	1.09	3.77	1.15	0.78	0.50

* P < 0.05

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการ แตกต่างกันอย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในหัวข้อกิจกรรมนันทนาการประเภทเกมกีฬาและกีฬา เพื่อการแข่งขัน หัวข้อกิจกรรมนันทนาการดนตรีและร้องเพลง หัวข้อกิจกรรมนันทนาการทางสังคม หัวข้อกิจกรรมนันทนาการพิเศษ หัวข้อกิจกรรมนันทนาการวรรณกรรม (อ่าน ฟุด เขียน) หัวข้อกิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการบันทึกเสียงมาเปิดฟัง และวิเคราะห์การจัดกิจกรรมนันทนาการตามความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ นำมาสรุปได้ดังต่อไปนี้

2.1 สพฐ. มีการวางแผนที่จะดำเนินการจัดกิจกรรมนันทนาการในรูปแบบต่างๆ หรือไม่อย่างไรบ้าง

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า ไม่มีการวางแผนกิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมในรูปแบบเดิม ไม่มีความแปลกใหม่ กิจกรรมจะเป็นในรูปแบบของผู้บริหารเป็นผู้กำหนดเท่านั้นไม่ได้มาจากความต้องการโดยตรงของบุคลากรใน สพฐ. แต่ทุกวันนี้ที่มีคือ ไม่มีการวางแผน ตายตัว ไม่มีงบประมาณที่จะมารองรับจึงอยากให้ทาง สพฐ. มีการวางแผนในการจัดกิจกรรมนันทนาการให้ตายตัว พร้อมทั้งมีการจัดสรรงบประมาณให้ตรงตามแผนที่จัด เพื่อจะได้จัดกิจกรรมนันทนาการออกมาให้ตรงตามความต้องการของบุคลากรเพื่อจะได้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.2 ปัญหาใดเป็นปัญหาสำคัญในการจัดกิจกรรมนันทนาการใน สพฐ. เพราะเหตุใด

ผลการสัมภาษณ์ พบว่า สพฐ. เป็นองค์กรใหญ่เพราะฉะนั้นงานที่ทำอยู่ภาระหน้าที่ของแต่ละคนก็จะมากตามไปด้วย เพราะฉะนั้นหลายคนก็อาจจะไม่ได้ไป ไปไม่ครบทุกคนเวลาที่มีการจัดหรือว่าบางคนก็ติดราชการก็อาจจะไม่ได้เข้าไปร่วม ถ้าทาง สพฐ. จัดแล้วมีบุคลากรเข้าร่วมน้อยในครั้งต่อไปก็มีส่วนที่จะทำให้การจัดกิจกรรมลดน้อยลง พร้อมทั้งผู้บริหารไม่ได้ให้ความสำคัญของการจัดกิจกรรม และไม่เห็น

2.3 ประเภทกิจกรรมนันทนาการที่ท่านต้องการเป็นประเภทใด อย่างไร

ผลการสัมภาษณ์พบว่าต้องการให้มีกิจกรรมนันทนาการในรูปแบบใหม่ๆ ไม่ซ้ำกันกับแบบเดิมที่มีการจัดอยู่ กิจกรรมที่ต้องการจึงเป็นกิจกรรมนันทนาการประเภทกิจกรรมนันทนาการประเภทเกมกีฬา เน้นการสร้างสามัคคี เป็นเกี่ยวกับเกมกีฬากลางแจ้ง แต่ก็ต้องดูถึงเวลาจัด ควรมีการแข่งบุคลากรออกเป็นช่วงอายุ เพศ ให้เหมาะสมในเกมกีฬาอย่างเดียวซึ่งอาจจะมีเกมเบ็ดเตล็ดเช่นกินวิบาก เกมกีฬาพื้นบ้าน บ้างก็ได้ เพื่อเพิ่มความสนุกสนานมากขึ้นแล้วก็สร้างรางวัลเพื่อให้เป็นแรงจูงใจ ซึ่งรางวัลอาจไม่ค่อมมีมูลค่าแต่มีคุณค่าส่วนด้านการจัดการเป็นเรื่องของผู้บริหารว่าจะให้ใครเป็นผู้จัด จัดที่ไหน ต้องดูกิจกรรมกับสถานที่ว่างที่ใดเหมาะสม และด้านงบประมาณ กิจกรรมที่จัดแบบเดิมๆ ก็ไม่ได้ใช้งบประมาณมาก แต่อยากให้เปลี่ยนรูปแบบของการจัดกิจกรรมบ้าง

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดกิจกรรม นันทนาการตามความต้องการของบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สามารถอภิปรายผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. อภิปรายผลจากผลการวิจัย

การจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อพัฒนา บุคลากรเป็นเรื่องที่สำคัญ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมใด ก็ตามที่จะจัดตามความต้องการของบุคลากรแล้ว กิจกรรมทั้งหมดนั้นล้วนแล้วแต่เป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรในหน่วยงาน ในการจัดกิจกรรมนันทนาการนั้น หากหน่วยงานมีความต้องการพัฒนาบุคคลแล้ว หน่วยงานควร ต้องมีการจัดให้บริการจัดกิจกรรมนันทนาการให้ แก่บุคลากร (สมบัติ กาญจนกิจ, 2544) นอกจากนี้ คำลำ มุสิก (2548) ยังกล่าวว่า กิจกรรมนันทนาการ นั้นสามารถส่งเสริมสุขภาพจิตของผู้เข้าร่วมกิจกรรม นันทนาการได้เป็นอย่างมากโดยสามารถพัฒนา สุขภาพจิตในด้านสภาพจิตใจ ด้านสมรรถภาพ จิตใจ ด้านคุณภาพจิตใจ และด้านปัจจัยสนับสนุน

จากการศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดกิจกรรม นันทนาการตามความต้องการของบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ มีความต้องการกิจกรรม นันทนาการ มากที่สุด 3 กิจกรรมคือ กิจกรรม ท่องเที่ยวทัศนศึกษา กิจกรรมนันทนาการประเภท พัฒนาสุขภาพ และสมรรถภาพ และกิจกรรม นันทนาการละคร ซึ่งทางสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการควรนำ ความต้องการของบุคลากรไปพัฒนากิจกรรม นันทนาการประเภทนั้นๆ เช่น ควรจัดให้มีการ

ส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวทัศนศึกษามากขึ้น ควร มีการส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการการประเภท การพัฒนาสุขภาพ และสมรรถภาพโดยจัดให้ บริการการออกกำลังกาย โดยในการจัดให้บริการ การออกกำลังกายนั้น ควรมีการจัดให้มีสิ่ง อำนวยความสะดวก ในด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ ให้พร้อม หรือแม้กระทั่งบุคลากรที่ให้ บริการ กิจกรรมนันทนาการนั้นๆ (ภักววัฒน์ เชิดพุทธ และ เทพประสิทธิ์ กุลธวัชชัย, 2553) เนื่องจากสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ นั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้ผู้ที่สนใจ กิจกรรมนันทนาการด้านการพัฒนาสุขภาพเข้ามา ร่วมกิจกรรมนันทนาการนั้น ซึ่งผู้เข้าร่วมกิจกรรม นันทนาการต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ เพื่อความต้องการมีสุขภาพดี แจ่มใส ปราศจาก ความกังวล นอกจากนี้ยังต้องการใช้เวลาว่างให้เกิด ประโยชน์ และต้องการพัฒนาชีวิตของตนเองให้ สมบูรณ์ ซึ่งกิจกรรมนันทนาการนั้นสามารถนำ บุคลากรที่มีความต้องการเหล่านั้นให้บรรลุเป้าหมาย ที่ต้องการได้ สอดคล้องกับ ภูฟ้า เสวกพันธ์ (2520) ที่กล่าวว่ากิจกรรมนันทนาการสามารถทำให้ผู้เข้า ร่วมกิจกรรมนันทนาการบรรลุเป้าหมายต่างๆ นอกจากนั้นยังมีผลต่อการพัฒนาเขาวนอารมณ์ ของผู้เข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการอีกด้วย

จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ความคิดเห็น ของบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการที่มีต่อการ จัดกิจกรรมนันทนาการ มีระดับความต้องการ กิจกรรมนันทนาการตามความคิดเห็นที่มีต่อการ จัดกิจกรรมนันทนาการ อยู่ในระดับ ปานกลาง ผู้ตอบแบบสอบถามเพศชาย และเพศหญิง มีความ ต้องการกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน อย่างมี ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ใน

หัวข้อกิจกรรมนันทนาการทางสังคม และหัวข้อกิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร โดยที่เพศชายให้ความเห็นว่า ต้องการกิจกรรมนันทนาการทางสังคม มากกว่า เพศหญิง และเพศชาย ให้ความเห็นว่า ต้องการกิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร มากกว่า เพศหญิง ซึ่งสอดคล้องกับ รังรี นพเกตุ (2542) ที่กล่าวถึงความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างเพศ ว่าเพศหญิงและเพศชาย มีความคิดเห็นส่วนใหญ่ที่แตกต่างกัน และมีความต้องการพื้นฐานแตกต่างกันด้วย

นอกจากนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุแตกต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในกิจกรรมนันทนาการประเภทเกมกีฬาและกีฬาเพื่อการแข่งขัน กิจกรรมนันทนาการดนตรีและร้องเพลง กิจกรรมนันทนาการทางสังคม กิจกรรมนันทนาการพิเศษ กิจกรรมนันทนาการวรรณกรรม (อ่าน พูด เขียน) และกิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร

และผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความต้องการกิจกรรมนันทนาการแตกต่างกัน อย่างมีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ในกิจกรรมนันทนาการประเภทเกมกีฬาและกีฬาเพื่อการแข่งขัน กิจกรรมนันทนาการละคร กิจกรรมนันทนาการกลางแจ้งนอกเมือง กิจกรรมนันทนาการทางสังคม กิจกรรมนันทนาการพิเศษ กิจกรรมนันทนาการบริการอาสาสมัคร สอดคล้องกับ ไพบุลย์ ช่างเรียน และสมปราชญ์ จอมเทศ (ไพบุลย์ และสมปราชญ์, 2521) ที่ได้กล่าวไว้ว่าผู้คนที่ทำงานอยู่ในองค์กรเดียวกันจะมีพฤติกรรมคล้ายกัน หากว่าในกลุ่มนั้นๆ มีการทำงานคล้ายกันก็จะส่งผลต่อความรู้สึกนึกคิด

ทัศนคติ หรือแม้แต่ความคิดเห็นให้ไปในทางเดียวกัน จึงทำให้ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความต้องการกิจกรรมนันทนาการนั้นค่อนข้างเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

2. อภิปรายผลการวิจัยตามประเด็นการสัมภาษณ์

จากประเด็นสัมภาษณ์ พบว่า หน่วยงานไม่มีการวางแผน กิจกรรมส่วนใหญ่เป็นกิจกรรมในรูปแบบเดิม ไม่มีความแปลกใหม่ กิจกรรมจะเป็นในรูปแบบของผู้บริหารเป็นผู้กำหนดเท่านั้นไม่ได้มาจากความต้องการโดยตรงของบุคลากรใน สพฐ. โดยอาจมีเคยมีการสำรวจความต้องการของบุคลากรว่าแท้จริงแล้วความต้องการของบุคลากรเป็นอย่างไร จึงทำให้ส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการไม่ตรงความต้องการของบุคลากร ส่งผลต่อความสนใจ กิจกรรมนันทนาการของบุคลากร สอดคล้องกับ ทวีศักดิ์ สว่างเมฆ (2548) ที่กล่าวว่าหากต้องการจัดกิจกรรมนันทนาการให้มีประสิทธิภาพนั้นมีความจำเป็นต้องศึกษาความต้องการของกลุ่มที่เราจะทำการจัดกิจกรรมนันทนาการเป็นหลัก เนื่องจาก สพฐ. เป็นองค์กรใหญ่เพราะฉะนั้นงานที่ทำอยู่ภาระหน้าที่ของแต่ละคนก็จะมากตามไปด้วย นอกจากนี้ผู้บริหารไม่ได้ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมนันทนาการ และไม่เห็นความสำคัญของการจัดกิจกรรม ดังนั้นการจะจัดกิจกรรมให้มีประสิทธิภาพ หน่วยงานควรมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ เพื่อให้ผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมนันทนาการและส่งเสริมให้บุคลากรในระดับปฏิบัติการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการมากขึ้น

นอกจากนี้บุคลากรยังต้องการให้มีกิจกรรมนันทนาการในรูปแบบใหม่ๆ ไม่ซ้ำกันกับแบบเดิมที่

มีการจัดอยู่ กิจกรรมที่ต้องการจึงเป็นกิจกรรม
นันทนาการประเภทกิจกรรมนันทนาการประเภท
เกมกีฬา เน้นการสร้างสามัคคี เป็นเกี่ยวกับ
เกมกีฬากลางแจ้ง แต่ก็ต้องดูถึงเวลาจัดควรมีการ
แข่งบุคลากรออกเป็นช่วงอายุ เพศ ให้เหมาะสมใน
เกมกีฬาอย่างเดี่ยวซึ่งอาจจะมีเกมเบ็ดเตล็ด เช่น
กินวิบาก เกมกีฬาพื้นบ้าน ดังนั้นในการส่งเสริม
กิจกรรมนันทนาการนั้นควรมีการส่งเสริมให้มี
กิจกรรมนันทนาการรูปแบบใหม่ ให้บุคลากรได้
เข้าร่วมเพื่อดึงดูดความสนใจให้บุคลากรเข้าร่วม
กิจกรรมนันทนาการนั้นๆ สอดคล้องกับ ธารทิพย์
สาณะเสน (2542) ที่กล่าวว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความ
สนใจ และการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการของ
บุคลากรในหน่วยงานนั้น นอกจากการเปิดรับ
ข่าวสารด้านกิจกรรมจากสื่อประชาสัมพันธ์ของ
องค์กรแล้ว บุคลากรต้องมีความสนใจ มีทัศนคติที่
ดีต่อการจัดกิจกรรม และกิจกรรมจะต้องเป็น
รูปแบบใหม่ เพื่อดึงดูดความสนใจของบุคลากร

3. อภิปรายผลตามแนวทางในการจัด กิจกรรมนันทนาการตามความต้องการของบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

สำหรับแนวทางในการจัดกิจกรรมนันทนาการ
ตามความต้องการของบุคลากร สำนักงานคณะ
กรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษา
ธิการ มีดังนี้

1. ประเภทกิจกรรมนันทนาการ จากความ
คิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบ
สอบถามส่วนใหญ่มีความต้องการในกิจกรรม
นันทนาการประเภท ท่องเที่ยวทัศนศึกษาประเภท
พัฒนาสุขภาพและสมรรถภาพ และประเภทจิตใจ
และความสุขสงบ ซึ่งเมื่อค้นพบความต้องการแล้ว

ทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการควรทำการพิจารณาและจัดให้
มีการให้บริการในประเภทนี้ สอดคล้องกับ โอมาโฮนี
และคณะ (O'Mahony and others) ที่กล่าวไว้ว่า
หากค้นพบความต้องการในกิจกรรมนันทนาการ
ใดๆ แล้วก็ควรมีการจัดให้บริการกิจกรรมนันทนาการ
นั้นๆ

2. การจัดการกิจกรรมนันทนาการช่วย
ส่งเสริมและพัฒนาการองค์รวมของบุคคลซึ่งรวมถึง
การพัฒนาร่างกาย จิตใจ สังคม จิตวิญญาณ และ
สติปัญญา และช่วยพัฒนาคุณภาพชีวิตของสังคม
ซึ่งกิจกรรมนันทนาการมีรูปแบบที่หลากหลาย ดังนั้น
จึงมีความจำเป็นที่จะต้องศึกษาในเรื่องลักษณะ
พื้นฐานของนันทนาการเป้าประสงค์ ประโยชน์
และคุณค่า ตลอดจนศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิด
ความรู้ ความเข้าใจพื้นฐาน (สมบัติ กาญจนกิจ,
2544) ดังนั้นการจัดกิจกรรมนันทนาการเป็นความ
จำเป็นเร่งด่วน โดยสำนักงานคณะกรรมการ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการจำเป็น
ต้องจัดกิจกรรมนันทนาการที่ตอบสนองต่อความ
ต้องการของบุคลากร เพื่อให้กิจกรรมนันทนาการ
นั้นกลับมาพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคลากรใน
สำนักงาน

3. การบริหารจัดการทั้ง 4 ด้าน

3.1 ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ เป็นด้าน
ที่มีความจำเป็นเร่งด่วนคือด้านการจัดการบุคลากร
ให้บริการบุคลากรก็เป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นใน
ความคิดเห็นด้านบุคลากร มีระดับความคิดเห็น
มากในด้านความตั้งใจในการปฏิบัติหน้าที่ และ
ความกระตือรือร้นในการให้บริการ สอดคล้องกับ
รวีวรรณ โปรรุ่งโรจน์ (รวีวรรณ, 2551) การที่
พนักงานมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยิ้มแย้มแจ่มใส และ

พร้อมจะให้บริการนั้น เป็นปัจจัยสำคัญที่จะดึงดูดผู้ที่มาใช้บริการ และสร้างความพึงพอใจให้ผู้มาใช้บริการ

3.2 ด้านการจัดการและดำเนินงาน เป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินการ และการจัดกิจกรรมต่างๆ คูณซ์ และโอ ดอนเนล (Koontz and O'Donnell, 1968) ได้กล่าวถึงการจัดการว่า การจัดการหมายถึงการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยอาศัยปัจจัยทั้งหลาย ได้แก่ คน เงิน วัสดุสิ่งของ เป็นเครื่องมือในการจัดการ จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า บุคลากรมีความต้องการให้กำหนดระยะเวลาการให้บริการของการจัดให้บริการกิจกรรมนันทนาการอย่างเหมาะสม นอกจากนั้นยังควรมีการประชาสัมพันธ์ในการให้บริการอย่างเหมาะสม ซึ่งการประชาสัมพันธ์เป็นสิ่งที่จำเป็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งในหน่วยงาน สอดคล้องกับ รัตนาวดี ศิริทองถาวร (2541) ที่กล่าวไว้ว่าการประชาสัมพันธ์จำเป็นอย่างยิ่งในหน่วยงาน และมีความจำเป็นที่ต้องเข้าถึงบุคลากรทุกคน

3.3 ด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก เป็นด้านที่มีความคิดเห็นในเรื่องของการจัดอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอต่อความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร พร้อมทั้งให้เกิดแรงดึงดูดให้บุคลากรเกิดความสนใจและอยากเข้าร่วมในกิจกรรม สอดคล้องกับ วรรณ กรสวดี (2552) ที่กล่าวไว้ว่า หน่วยงานควรจัดให้มีการจัดการเกี่ยวกับสถานที่ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกให้กับบุคลากร หากบุคลากรมีความต้องการในกิจกรรมต่างๆ นอกจากนี้ การจัดวัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกนั้นเป็นสิ่งสำคัญที่จะดึงดูดบุคลากรให้เข้าร่วมในกิจกรรมนันทนาการที่ตน

สนใจ โดยในการจัดสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับกิจกรรมนันทนาการนั้น ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยเป็นสำคัญ

3.4 ด้านการเงินและงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ควรมีการจัดบริการกิจกรรมนันทนาการให้พนักงานอย่างเหมาะสมซึ่งสมควรมีการสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมนันทนาการตามความต้องการของบุคลากรซึ่งกิจกรรมนันทนาการเหล่านั้น โดยเฉพาะกิจกรรมนันทนาการประเภทพัฒนาสุขภาพ และสมรรถภาพ ซึ่งกิจกรรมนันทนาการดังกล่าวส่งเสริมให้บุคลากรมีสุขภาพที่ดี ทำให้หน่วยงานสามารถประหยัดค่าใช้จ่ายในสวัสดิการด้านการรักษาพยาบาลของบุคลากร สอดคล้องกับ แอดคินส์ (Adkins, 2005) ที่กล่าวว่า การออกกำลังกายในองค์กรทำให้พนักงานในองค์กรแข็งแรง ซึ่งผลในระยะยาวจะทำให้พนักงานเหล่านั้น มีสุขภาพที่ดี ทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และประหยัดค่าใช้จ่ายในการดูแลด้านสุขภาพของพนักงานได้อย่างมาก การออกกำลังกายที่ดีควรมีการวางแผนจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพกับประชาชนทั่วไปได้อย่างเหมาะสมและเพียงพอ ดังนั้นจึงเป็นเรื่องสำคัญที่หน่วยงานจำเป็นต้องพิจารณาอนุมัติงบประมาณในการจัดกิจกรรมนันทนาการเพื่อตอบสนองความต้องการนันทนาการของบุคลากรสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดกิจกรรมนันทนาการตามความต้องการของบุคลากร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ สามารถสรุปเป็นแนวทางการ จัดกิจกรรมนันทนาการได้ดังนี้

1. ด้านบุคลากรผู้ให้บริการ ควรมีการจัด ผู้นำกิจกรรมนันทนาการในสำนักงานโดยผู้นำ นันทนาการนั้นควรมีความรู้ความสามารถ มี มนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ใช้บริการ และมีความ กระตือรือร้นในการให้บริการ ซึ่งอาจมีการว่าจ้าง ผู้นำนันทนาการที่มีประสบการณ์เพื่อเป็น นักนันทนาการในหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบในการ จัดกิจกรรมนันทนาการทั้งหมด

2. ด้านการจัดการและดำเนินงาน เนื่องจาก ในสำนักงานยังขาดการจัดกิจกรรมนันทนาการ ดังนั้นควรมีการจัดกิจกรรมนันทนาการต่างๆ มากขึ้น รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีให้บริการ ก็ควรมีระยะเวลาที่เปิดให้บริการในเวลาที่เหมาะสม และมีการประชาสัมพันธ์ พร้อมทั้งมีการจัดแบ่ง พื้นที่เพื่อการบริหารภายในสำนักงานและตั้ง หน่วยงานที่รับผิดชอบเรื่องการจัดกิจกรรม นันทนาการโดยเฉพาะ

3. ด้านสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์สิ่งอำนวยความสะดวก ควรมีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อการทำกิจกรรมนันทนาการ โดยเริ่มจากจัด สถานที่แยกเฉพาะ และจัดวัสดุอุปกรณ์ให้มีความ ทันสมัย เหมาะสม ปลอดภัย และดึงดูดให้บุคลากร เข้าไปใช้บริการ นอกจากนี้ยังควรมีการจัด อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ให้เพียงพอ กับความต้องการกิจกรรมนันทนาการของบุคลากร ด้วย

4. ด้านการเงินและงบประมาณ ขาดการ สนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดกิจกรรมนันทนาการ อย่างเพียงพอ จึงควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อ

สนับสนุนกิจกรรมนันทนาการให้บุคลากรได้เลือก ทำกิจกรรมนันทนาการตามที่ตนสนใจเพื่อพัฒนา ตนเองได้อย่างเหมาะสม

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง แนวทางการจัดกิจกรรม นันทนาการตามความต้องการของบุคลากร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ จะเห็นได้ว่าบุคลากรของ สำนักงานมีความต้องการกิจกรรมนันทนาการ หาก แต่ขาดการสนับสนุน จากภายในหน่วยงาน ซึ่ง หน่วยงานควรมีความตระหนักถึงความสำคัญของ กิจกรรมนันทนาการ และส่งเสริมให้บุคลากรใช้ กิจกรรมนันทนาการเพื่อนำมาพัฒนาสมรรถภาพ ของตน ไม่ว่าจะเป็นในด้าน ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา ซึ่งเป็นการพัฒนาองค์รวมของ มนุษย์ และเมื่อบุคลากรได้รับการพัฒนาในสิ่งเหล่านั้ นแล้ว ก็จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการ ศึกษาขั้นพื้นฐานขาดการส่งเสริมกิจกรรมให้กับ พนักงานขององค์กร แม้ว่าในปัจจุบันจะมีการจัด สถานที่เพื่อการพักผ่อนหย่อนใจให้กับพนักงานแต่ ทว่าก็ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของพนักงาน และเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ ก็ยังไม่เพียงพอ และ ไม่ได้มาตรฐานพร้อมทั้งไม่มีการจัดบริการอำนวยความสะดวกให้กับพนักงานไปใช้บริการดังนั้นจึง ควรให้มีการส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการ ดังนี้

1. วางนโยบายส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการ เป็นนโยบายหลักขององค์กร และมีการส่งเสริมให้

พนักงานขององค์กรทำกิจกรรมนันทนาการร่วมกัน

2. ควรมีการส่งเสริมให้ผู้บริหารทำกิจกรรมร่วมกับพนักงานเพื่อความสัมพันธ์ของพนักงานในหน่วยงาน

3. ควรมีการส่งเสริมกิจกรรมนันทนาการประเภทต่างๆ โดยจัดตั้งเป็นชมรมภายในหน่วยงานเพื่อส่งเสริมการทำกิจกรรมนันทนาการของพนักงาน

4. ควรมีการจัดการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้เหมาะสมเพื่อให้พนักงานได้ใช้บริการ

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยทุกท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมรุ่นนิสิตปริญญาโทที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำ และประสานงานเรื่องต่างๆ ตลอดจนขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะวิทยาศาสตร์การกีฬาทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลืออำนวยความสะดวกด้วยดีตลอดเวลาในการศึกษา และขอกราบขอบพระคุณ ผู้ตอบแบบสอบถาม และผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

รายการอ้างอิง

- กมล สุวรรณศรี. (ม.ป.ป). **นันทนาการ**. เอกสารประกอบการสอน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, 2543.
- กำโชค เผือกสุวรรณ. **ผู้นำนันทนาการ**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสันทนาการ คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538.
- คณิต เขียววิชัย. **การศึกษาปัจจัยคัดสรรทางสังคมเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการชุมชนของประชากรในภูมิภาคตะวันตกของประเทศไทย**. สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2546.
- จรวัยพร ธรณินทร์. **การแนะแนวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต**. เอกสารคำสอน. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.
- ชนิดา ศรีบรรทัด. **ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรศูนย์ป้องกันควบคุมโรคมะเร็ง**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, 2544.
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. **กระทรวงศึกษาธิการ** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://th.wikipedia.org/wiki> [30 เมษายน 2554]
- วิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี. **สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.obec.go.th/node/93> [1 เมษายน 2554]
- วิเชียร เกตุสิงห์. **คำเฉลี่ยกับการแปรความหมาย: เรื่องง่ายๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้**. ข่าวสารการวิจัยการศึกษา. หน้า 10. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2538.
- ทวีศักดิ์ สว่างเมฆ. **การศึกษาความต้องการการจัดกิจกรรมนันทนาการของผู้สูงอายุในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, คณะวิทยาศาสตร์การกีฬา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2548.
- ธารทิพย์ สาณะเสน. **ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ และการเข้าร่วมกิจกรรมสโมสรมักงานของพนักงานในหน่วยงานราชการ และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. **คิดเก่ง สมองไว**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: โปรดคัพบุ๊ก, 2541.
- ประเวศ วะสี. **สวนโมกข์ธรรมกาย สันติ โอศก**. กรุงเทพฯ: หมอชาวบ้าน, 2530.
- พีระพงษ์ บุญศิริ. **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์, 2536.
- ภูฟ้า เสวกพันธ์. **ผลของโปรแกรมนันทนาการที่มีต่อการพัฒนาเยาวชนอารมณ์ ของนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.
- ศิริพร มยะกุล. **ความต้องการของประชาชนผู้ใช้บริการด้านการออกกำลังกายในสถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตยะลา**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, สาขาวิชาสร้างเสริมสุขภาพ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2551.

- สมบัติ กาญจนกิจ. **นันทนาการชุมชนและโรงเรียน**. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- สมบัติ กาญจนกิจ. **นันทนาการและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- สมพงศ์ เกษมสิน. **การบริหารงานบุคคลแผนใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- สาลิ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา. **เอกสารประกอบการเรียนวิชาปรัชญาการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. 2540.
- สุชา จันทรเฒ. **จิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2529.
- อรุณ รักธรรม. **การบริหารความขัดแย้งในองค์กร**. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, 2527.
- Buttler, G. D. **Introduction to Community recreation**. New York : McGraw-Hill, 1959.
- Holbrook, J. E. **Current Problem and Trend in Facility Planning for Health, Physical Education, Reaction and Athletics at Colleges and Universities**. Master's Thesis, College of Charleston, College of Charleston, 1992.
- Kraus. R. G. **Recreation and Leisure in Modern Society**. 3rd ed. Glenview, Ill: Scorr, Foreman. 1994.
- Maslow, A. H. **Motivation and Personality**. 2nd ed. New York: Harper and Row, 1970.
- Meyer, L. G. **A Study of Sports and Leading Activities Program in The Secondary School of Minnesota**. Master's Thesis, 1979.
- Raymore, L. A. **The Trandition from Adolescence to Young Aduthood : Predictors of Leisure Behavior**. Master's Thesis, 1994.
- Watson, J. F. **The Impact of Leisure Attitude and Motivation on the Physical Recreation/Leisure Participation Time of College Students**. Master's Thesis, 1997.
- Mei-Ju H. **A study of the recognition of resource fit among staffs and customer satisfaction in Hsinchuang Stadium, Taipei County**, 2006.
- Ohta, M., Okufuji, T., Matsushima, Y., Ikeda, M, **The effect of lifestyle modification on physical fitness and work ability in different workstyles**, Master's Thesis University of Occupational and Environmental Health, 2004.
- Piepoli M.F. **Exercise training meta-analysis of trials in patients with chronic heart failure**, Master's Thesis, 2005.

- Robert A. B., Richard F. D. More and more cities are being encouraged to subsidize sports stadiums as an economic development tool, Master's Thesis,1990.
- Stotlar, D. K., Johnson, D. A. Assessing The impact and effectiveness of stadium advertising on sport spectators at Division 1 institutions, Master's Thesis, 2006.

Academic Journal Institute of Physical Education